

Openbaar

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 9 november 2021

Zaak: 661524

Portefeuillehouder: Peter Verschuren en David de Jong

Opsteller: Erik Haverkort

Contactgegevens: erik.haverkort@midden-groningen.nl

Onderwerp: Verordeningen Jeugd en Wmo 2022

1. Voorstel

1. De Verordening Jeugdhulp gemeente Midden-Groningen 2022 en de Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Midden-Groningen 2022 vast te stellen.

2. Inleiding

Wij stellen u voor de Verordeningen Jeugdhulp en Wmo voor het jaar 2022 vast te stellen. Er zijn minder wijzigingen dan vorig jaar. In de Verordening Jeugdhulp zijn de voorwaarden voor het toekennen van een persoonsgebonden budget (pgb) verhelderd. In de regelgeving voor de Wmo hebben we een draagkrachtnorm ingevoerd voor de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden. De reden hiervoor is dat we veel meer aanvragen voor deze voorziening krijgen. Vanwege het abonnementsstarief voor de Wmo wordt de eigen bijdrage namelijk nooit hoger dan € 19 per maand. Het is nu voor mensen die zelfredzaam zijn en huishoudelijke hulp zelf kunnen regelen en betalen, aantrekkelijk om toch hulp bij het huishouden aan te vragen. Daar is de Wmo niet voor bedoeld. Met een draagkrachtnorm willen we ervoor zorgen dat inwoners die zelfredzaam zijn geen gebruik gaan maken van deze voorziening.

Wij hebben op 9 november 2021 de Nadere regels voor zowel Jeugdhulp als Wmo vastgesteld. In de bijlagen vindt u deze regelingen en de wijzigingen hierin.

3. Publiekssamenvatting

In onze regelgeving voor de Jeugdhulp en de Wmo kunt u zien welke hulp wij kunnen bieden. We hebben de Verordeningen en Nadere regels aangepast zodat ze weer actueel zijn. De belangrijkste verandering is dat we een draagkrachtnorm voor hulp bij het huishouden hebben ingevoerd. Dit geldt alleen voor mensen die zelf de regie over hun huishouden hebben. We willen er zo voor zorgen dat alleen mensen die het echt nodig hebben er gebruik van kunnen maken.

4. Bevoegdheid van de Raad

U bent bevoegd de Verordeningen Jeugdhulp en Wmo vast te stellen.

5. Beoogd effect

De Verordeningen Jeugdhulp en Wmo zijn vastgesteld door de raad van de gemeente Midden-Groningen en voldoen aan de juridische eisen.

6. Historische context

U heeft op 17 december 2020 de Verordeningen Jeugdhulp en Wmo voor 2021 vastgesteld. Zie hiervoor dossier 2020-037434.

7. Argumenten

Verordening Jeugdhulp

De voorwaarden voor het gebruik van een pgb zijn duidelijker omschreven in de verordening. Het oude artikel 12 is nader beschreven in de nieuwe artikelen 12 tot en met 16. We hebben toegevoegd:

- uitsluitingscriteria voor pgb-beheerder,
- weigeringsgronden pgb,
- kwaliteitseisen aanbieder,
- pgb-vaardigheid (dit stond in de Nadere regels, en is nu opgenomen in de Verordening).

De overige wijzigingen zijn:

- In artikel 1 (begripsbepalingen) is het begrip 'andere voorziening' weggehaald en 'voorliggende voorziening' toegevoegd. Bij het begrip 'eigen kracht' verwijzen we nu ook naar het sociaal netwerk.
- In Artikel 5, eerste lid, onderdeel i hebben we verduidelijkt dat als het recht op een individuele voorziening is vastgesteld, we ouders/jeugdige informeren over de mogelijkheid van het aanvragen van een pgb.
- In artikel 11, derde lid is onderdeel c (oud) geschrapt. Hierin stond dat we in de beschikking vastleggen hoe een voorziening in natura verstrekken. Dat is onnodig. Een voorziening in natura wordt altijd als voorziening in natura verstrekt.
- In artikel 21 hebben we het twaalfde lid geschrapt. Hierin stond dat we een andere instantie dan het CAK eigen bijdragen kunnen laten innen. We maken geen gebruik van die mogelijkheid. Ook is de verwijzing naar de Wmo 2015 niet meer actueel.

Verordening Wmo

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 is bedoeld om mensen te ondersteunen die dat nodig hebben. Na de invoering van het abonnementstarief kwam daar een groep bij. Mensen die eerder zelf hulp in de huishouding regelden, melden zich nu bij ons. De kosten voor HH1 zijn in twee jaar tijd met 45% toegenomen. Dat is € 1.800.000 in twee jaar. Het Rijk compenseert deze kosten niet volledig.

Landelijk is aan de algemene uitkering in 2019 een bedrag van € 143 miljoen toegevoegd oplopend naar € 148 miljoen in 2021. (bron: meicirculaire 2018). Dit komt neer op €117.000 per jaar voor de gemeente Midden-Groningen in 2019. Dit is ter compensatie van de gedeerde inkomsten (geschat op

€300.000) en de kosten die het gevolg zijn van extra aanvragen.

Het gaat hier om een groep die volledig zelfredzaam is, maar ondersteuning goedkoper kan regelen via de gemeente. Door een draagkrachtnorm in te voeren voor HH1, hebben we de mogelijkheid om ook de financiële zelfredzaamheid mee te wegen. We voeren geen draagkrachtnorm in voor hulp bij het huishouden 2 (HH2). Dat is een maatwerkvoorziening voor mensen die niet zelf de regie kunnen voeren.

Inwoners maken soms al jaren gebruik van de maatwerkvoorziening HH1. Voor hen kan het afwijzen van een verlenging of herindicatie op grond van financiële mogelijkheden grote consequenties hebben. Ze moeten dan zelf de hulp organiseren, waar ze dat al lange tijd niet meer gewend zijn. Daarom passen we de draagkrachtnorm uitsluitend toe als het gaat om een eerste indicatie. Voor herindicaties of verlengingen wordt de draagkrachtnorm niet toegepast.

We passen de draagkrachtnorm niet lichtvaardig toe. We houden nadrukkelijk rekening met omstandigheden die van invloed zijn op het inkomen. Ook als een inwoner boven de draagkrachtnorm zit, doen we grondig onderzoek. Als de inwoner in een schuldhulpverleningstraject zit of hoge kosten kan aantonen, passen we de draagkrachtnorm niet toe. We voorkomen hiermee dat er schrijnende gevallen gaan ontstaan.

We kiezen voor een draagkrachtnorm van 150% van het bruto wettelijk minimumloon voor HH1. Hiermee volgen we het advies van de VNG.

De wijziging in de Verordening Wmo zijn:

- In artikel 1 (begripsbepaling) hebben we het begrip 'eigen kracht' toegevoegd.
- In artikel 3, eerste lid, onderdeel a hebben we de draagkrachtnorm voor hulp bij het huishouden 1 ingevoegd.
- We hebben de voorwaarden voor een pgb nader omschreven, vergelijkbaar met de verordening Jeugd. De nieuwe artikelen 5 tot en met 10 komen in de plaats van artikelen 5 tot en met 7 in de oude verordening. Ook hoofdstuk 4 van de Nadere regels is verwerkt in deze nieuwe artikelen.
- In artikel 11 (hoogte pgb beschermd wonen) hebben we de berekening van het pgb-tarief beschermd wonen onderbouwd. De tarieven zijn opgenomen in de Nadere regels.
- In artikel 12 hebben we de tarieven voor Publiek Vervoer geactualiseerd en opgenomen dat we voor de maatwerkvoorziening begeleiding gezinsondersteuning geen eigen bijdrage vragen.
- In bijlage 1 hebben we de tabel die hoort bij artikel 11 verwijderd.

8. Kanttekeningen en risico's

Het opnemen van een draagkrachtnorm voor hulp bij het huishouden 1 is juridisch risicovol. De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft uitgesproken dat het beoordelen van het inkomen en draagkracht alleen mogen als dat wettelijk is geregeld. Maar deze uitspraken zijn van vóór de invoering van het abonnementstarief. Toen was de eigen bijdrage nog deels inkomensafhankelijk. In een recente uitspraak heeft de CRvB geoordeeld dat een draagkrachtnorm volgens de Jeugdwet niet

mag. Dit kan ook gevolgen hebben voor de Wmo.

Ook bij de rijksoverheid is over het invoeren van de draagkrachtnorm veel te doen. De twee gemeenten Leusden en Krimpen aan den IJssel hebben de draagkrachtnorm al ingevoerd. De minister heeft hen dringend verzocht dit beleid terug te draaien. Zij kiezen er voor het beleid niet terug te draaien. Gevolg kan zijn dat de Kroon het gemeentelijk beleid kan vernietigen. De gemeente Midden-Groningen kan voor dezelfde maatregelen komen te staan. Ook de gemeente Beesel heeft de draagkrachtnorm ingevoerd. Daar zijn in oktober 2021 een aantal bezwaren ingediend. We volgen de ontwikkelingen.

9. Financiële paragraaf

We verwachten vanwege de draagkrachtnorm voor hulp bij het huishouden 1 dat we minder uitgaven hebben voor de Wmo. We passen de draagkrachtnorm toe bij nieuwe aanvragen. Daarom zal de besparing in de komende jaren toenemen. We moeten echter ook rekening houden met juridische kosten. Als we dit tegen elkaar afwegen, verwachten we in 2022 een besparing van € 70.000. Dit loopt op tot € 355.000 in 2025.

We hebben ervoor gekozen het budget voor hulp bij het huishouden nog niet af te ramen. De reden hiervoor is de onduidelijkheid of deze maatregel juridisch houdbaar is. We houden de middelen beschikbaar totdat er meer zekerheid is vanuit gevoerde rechtszaken en daarmee een duidelijke uitspraak van de bestuursrechter is verkregen. Daarnaast wachten we af wat de ministerie besluit.

10. Communicatie

Uw besluit wordt bekendgemaakt via de gemeenschappelijke voorziening overheidspublicaties.

Vorig jaar heeft u tijdens de behandeling van de verordeningen gesproken over de publiekscommunicatie. We hebben toen toegezegd te kijken naar een manier om onze regelgeving beter toegankelijk te maken. De Adviesraad Sociaal Domein heeft ons een soortgelijke vraag gesteld. Daarnaast wil de Adviesraad meer aandacht voor de rechtzoekende burger.

We hebben gekeken naar het herschrijven van regelgeving of een publieksversie van de regelgeving. Dit is een langdurig proces, dit jaar was hier onvoldoende ambtelijke capaciteit voor. We blijven met de Adviesraad Sociaal Domein in gesprek over het verbeteren van onze publiekscommunicatie.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Op 9 november 2021 hebben wij de Nadere regels Jeugdhulp en Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Midden-Groningen 2022 vastgesteld. Deze nadere regels zullen tegelijkertijd met de Verordeningen op 1 januari 2022 in werking treden, mits u instemt met de Verordeningen.

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) heeft op een eerder moment een positief advies uitgebracht over de draagkrachtnorm voor HH1. Zie hiervoor bijlage 6. Daarnaast heeft de ASD een advies uitgebracht over de overige wijzigingen in de regelgeving. De ASD kan instemmen met de voorgestelde wijzigingen.

De ASD adviseert bij artikel 35 van de verordening Wmo (terugvordering) om te kijken of de GKB hier een rol bij kan spelen. Wij gaan deze suggestie onderzoeken. Daarnaast adviseert de ASD om de Nadere regels toegankelijker te maken voor het brede publiek. De adviesraad waardeert het dat wij hebben toegezegd hierover in gesprek te blijven en dat wij de hoofdstukindeling van de Nadere regels Wmo hebben aangepast. Zie bijlage 7 voor het advies.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlagen:

- 1 Verordening Jeugdhulp gemeente Midden-Groningen 2022, tevens concept-raadsbesluit
- 2 Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Midden-Groningen 2022, tevens concept-raadsbesluit
- 3 Nadere regels Jeugdhulp gemeente Midden-Groningen 2022
- 4 Nadere regels Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Midden-Groningen 2022
- 5 Overzicht van wijzigingen in de Nadere regels Jeugdhulp en Wmo 2022
- 6 Advies van de Adviesraad Sociaal Domein over de draagkrachtnorm voor HH1
- 7 Advies van de Adviesraad Sociaal Domein over de nieuwe regelgeving Jeugd en Wmo